

Biskop Koch ledsagede Beretningen med følgende Skrivelse:

Idet jeg hermed i Henhold til det høje Ministeriums Cirkulære af 29de Maj d. A. fremsender en Beretning om Udfaldet af dette Stifts udvidede Landemodes Forhandlinger angaaende de med Cirkulæret fremsendte kirkelige Lovforslag, skal jeg tjenstligst tillade mig at bemærke følgende:

Skønt Landemodet var saa heldigt stillet, at det var samlet paa 2 Dage, nemlig om Eftermiddagen den 2den Juli og om Formiddagen den 3die Juli, medens et paa det første Møde nedsat Udvalg drøftede Sagen om Aftenen den 2den Juli, saa det sig dog af Tidshensyn ikke i Stand til at give Lovforslagene eller de i Cirkulæret omhandlede Hovedpunkter i samme en blot nogenlunde indgaaende Behandling. Man indskrænkede sig væsentlig til det ene af Forslagene, det om Menighedsraad, og selv her maatte saavel Forhandlingen som Resolutionerne nøjes med at løsrive enkelte Punkter uden at kunne blot nogenlunde udtømme Behandlingen af disse eller naa at medtage andre Stykker af Forslaget, som man ogsaa havde kunnet ønske at udtale sig om.

Under det Synspunkt, der fremgaar af det her sagte, maa derfor de tvende Resolutioner ses.

Hvad disse to Resolutioner angaar, da kan jeg for mit Vedkommende nærmest slutte mig til Flertallets, om jeg end kunde have ønsket Begyndelsen og Slutningen af samme formuleret noget anderledes.

Jeg skal i saa Henseende blot udtale, at jeg vel ikke venter mig særlig store Ting af en af en Forsamling af gejstlige og Lægfolk foretagen Gennemarbejdelse af Lovforslagene, men at jeg dog af principielle og af rent praktiske Grunde maa beklage, om en saadan Gennemarbejdelse ikke kan finde Sted. Jeg anser det for givet og ønskeligt, at en saadan Behandling maatte ske paa Grundlag af de forelagte Lovforslag og med Bibeholdelse af Grundtankerne i disse, og at den vilde have den Virkning, dels at adskillige Enkeltheder i Forslagene (cfr. de i Flertalsresolutionen omhandlede Punkter) vilde kunne faa en mere tilfredsstillende Affattelse, og dels, og ikke mindst, at disse betydningsfulde Lovforslag kunde gennemføres med en saadan Enighed fra de forskellige kirkelige Lejre, at de kunde faa saa mange Betingelser som muligt for at virke til Velsignelse for vor Kirke og vort Folk.

Hvad Mindretallets Resolution angaar, da er dens Ændring til § 8 et Udtryk for den mærkelige Frygt for enhver Symbolforpligtelse („Præstefrihed“), der, som bekendt, findes hos mange yngre grundtvigske Præster, medens dens Tilbøjelighed til at foretrække direkte Præstevalg (selvfølgelig tænkt saaledes, at samtlige Vælgere i Pastoratet vælge mellem samtlige Ansøgninger) er et Udtryk for en i samme kirkelige Lejr tilstedeværende Kølighed over for Lovforslagets Grundtanke: Menighedsraadene. Paa begge disse Punkter maa jeg være uenig med Mindretallet og henholde mig til Flertallet.

I øvrigt henleder jeg Opmærksomheden paa, at begge Resolutioner ere enige om det, der er udtrykt i Punkt 1, 3, 4 og 7 i Flertalsresolutionen.

Da Hensigten med disse Ændringer er let at erkende, skal jeg blot fremhæve Punkt 7 som en efter min Mening særlig betydningsfuld Bestemmelse, der formentlig vil klare den Vanskelighed i Kjøbenhavn (og de større Byer), hvorom den kjøbenhavnske Kirkefonds Mænd ofte med Beklæggelse have udtalt sig, og som ikke kan klares ved at henvise det kirkelige Mindretal til Valgmenighedsdannelse med Brug af Sognekirken, da saadanne Sognekirker ere ganske optagne om Søndagen, og ikke give Plads for en Valgmenighed, medens det heller ikke kan gaa an at klare den ved at give det kirkelige Mindretal (der maaske har bygget Kirken, lønner dens Præster og bærer dens Drift) en Undtagelses-Ret til at indstille Præsterne ved Embedsbesættelser. Jeg maa nemlig være ganske enig i, at det kirkelige Mindretal af aandelige Grunde ikke bør bringes i den Stilling, at det kan siges, at dets Iver og Ofre berører de øvrige Sognebeboere deres Valgret.

Den nævnte Ændring under Punkt 7 vil være en Slags Sikkerhedsventil for de arbejdende og ofrende kirkelige Mindretal, navnlig i Hovedstaden og de større Byer, og den vil formentlig bidrage en Del til at gøre den andre Mission og den tredie Retning mere tilfredse med Lovforslaget om Menighedsraad.

Jeg skal dernæst udtale om Flertalsresolutionens Punkt 6, at denne „Simoni-bestemmelse“ vistnok vil være af stor Betydning for alle alvorlige Præsters Samvittig-